

1903

Euskal-itz jostaldien Batzarrea

(Euskal-festen XXII garren urtea)

¡AMA!**Berrogei ta amar pezetako sari bat eta bitezarra Irun-en irabazitako moldaera**

Biotz barrengo naigabe latza
 leguntzen dute malkoak
 lore legor bat udan bezela
 egun sentiko lanbroak.
 Argatik orain negar ta negar
 ase nai luke kolkoak
 t'argatik ere len baño geigo
 maitatzen ditut bersoak;
 oiek? amacho, malkoak dira,
 malko pisu ta beroak,
 nere animatik *mara mara* gaur
 iñuritako tantoak.

¡Ama...! ¡Zer izen maitagarria!
 ¡zer itz samur, eztiduna,
 biotz-mugira guziak sendo
 ernai-azten dizkiguna!
 Ori da gure ordu zalletan
 denok aitatzen deguna,

anima larri miñerituen
 oroitz-iturri leguna;
 ama zan lenaz nere penaren
 sendakai on chit biguna,
 t'ura gabe gaur ezin nezake
 garaitu bizitz aztuna.

Etorkizun bat ona neukala
 irichi naiaz ohea,
 euskal-erririk urrundu nitzan.
 urrundu... ¡doakabea!
 utzirik ango inendiyak eta
 nere kutun sar maitea.
 Une char batez arturik ala
 bear ez nuen bidea,
 geroztik ezdet iñoiz arkitu,
 iñoiz ez lengo pakea;
 damu garratz ta zatilariaz
 ergaldu zait. megopea (1)

(1) Espiritu.

Tristura makur illungarria
 beñere kentzen ezdana
 datorkit orain gogoratuta
 ill zaidan ama laztana;
 egiya zan, bai, ark neri onuntz
 netorren eran esana,
 ¡Jauna, barkatu; penaz aitu da
 ni gabe soill arki zana;
 ¡ill da lo negon irten-goizean
 alboraturik nigana...
 mušu emanda ezpail̄n tartean
 malko bat utzi zirana!

Oroitutzen naiz nola goiz artan
 nik ez ikusteagatik
 negarrez anchen gela chokuan
 egon zan bakar bakarrik;
 etzait aztuko gero neketan
 eutsiyaz ongi lepotik
 ama gabuak nola esan zian
 asnas estu bat egiñik:
 «¡Seme... bazoaz... bazoaz orla
 amaren aldamentetik;
 betiko gabaz nere bizitza
 estaliko da gaurtandik!»

Alaz guztiyaz mundu berrira,
 eskergabeku semea,
 bideztu nitzan... t'arrezkeroztik
 ¡ausen da bakartadea!
 Ikusi nai ta nabaitu eziñik
 sorterriko mugaldea

ichas eskiñan gau t'egun nabil
 irudipenaz betea;
 umezurtzaren basamortuko
 negu beltz eta luzea
 igaroko det adime-leyaz (1)
 jasorik biotz tristea.

Anchet eritu bakarren gisa
 egingo det nere jira
 zorabi eta kezka tartean
 uts utsa dagon kabira;
 kupigarrizko zorigaitz ontan
 ¡noan... noan.. sorterrira,
 amacho zarra ill dan leku ta
 jayo nitzan alderdira.
 Inguraturik alako puska
 maiteak dauden tokira
 otoitz egiñaz an bizi nai det
 zeruetara begira. . . . .

Lengo nekean ordañez orain
 zeruan erdi erdian
 zure animaegon bedi ta
 gorputza berriz lurpian.
 Illargizko gau damorrigarria (2),
 isill isill ta geldian
 zauden lekura urbilduko naiz
 egoitz ezti samurrian
 arnacho, zuri, kontatutzero
 koita guziyak batian...
 illak bakarrik entzuten duten
 izkera maitagarrian.

EMETERIO ARRESE.

(1) En porfiadas endechas.

(2) Melancólica.